

Groddjursinventering

Flahult, 2024

Sweco Sverige AB
Uppdrag
Uppdragsnummer
Kund
Upprättad av
Datum
Dokumentreferens

RegNo 556767-9849
Inventering av åkergröda
30073021
Södra Munksjön Utvecklings AB
Tilda Lindkvist
2024-05-13
groddjursinventering 20240708

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Områdesbeskrivning	4
2	Metod	5
2.1	Tidpunkt och ansvarig personal	5
2.2	Besökta lokaler	5
2.3	Gis och fältdatafångst	6
3	Resultat	6
3.1	Groddjur	6
3.2	Romklumpar	8
3.3	Bekräftade och potentiella reproduktionslokaler	9
3.4	Övervintringslokaler	11
4	Diskussion och slutsats	16

1 Inledning

Södra Munksjöns Utvecklings AB planerar för utveckling av industrimark samt en kombiterminal. I samband med detaljplanen gjordes en inventering av naturvärden (Fennicus Natur AB. 2022). Likaså utfördes en groddjursinventering (Fennicus Natur AB 2020). Under 2023 gjordes en artskyddsutredning (Sweco 2023). Länsstyrelsen ansåg att underlaget för bedömning av påverkan på åkergroda var för knapphändigt, varför en mer detaljerad beskrivning av skyddsåtgärder ska tas fram. Som underlag för detta behövs en inventering av åkergroda och lämpliga reproduktions- och övervintringslokaler i ett större område än den inventering som utfördes inom plangränserna år 2020.

1.1 Områdesbeskrivning

Planområdet utgörs i sin norra del till största delen av jordbruksmark med ett nätverk av diken samt ett höjddparti med barrskog (Figur 1). Området söder om åkermarken domineras av Granarps mosse som är en stor sammanhängande myrmark. Stora delar av myrmarken är påverkad av markavvattning som resulterat i en påskyndad igenväxning med tall. I området finns också en högmosse utan direkta hydrologiska ingrepp även om en allmän sänkning av vattennivån skett i samband med markavvattning i intilliggande områden. Öst och norr om området finns flera industrier. Söderut domineras landskapet av skog och västerut finns både mer åkermark, bebyggelse och skog.

Figur 1. Område för detaljplan (Flahult 19.8) och planprogram Målö och Målö ängar.

2 Metod

Inventeringen utfördes med hjälp av Naturvårdsverkets *Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda däggdjur, samt grod- och kräddjur* med metoden visuell och audiell inventering. Metoden innebär inventering av spelande hanar kvälls- och nattetid och genom att räkna antalet romklumpar. Ett kompletterande fältbesök dagtid utfördes för att kartlägga värdefulla livsmiljöer för groddjur. Vid inventeringen noterades förekomst/icke förekomst i identifierade potentiella miljöer.

Fältinventeringen utfördes med två fältbesök för att med större säkerhet avgöra om groddjur förekommer och med vilka arter. Inventeringen utfördes med första besöket 9 april (nattetid) och andra besöket 17 april (dagtid).

2.1 Tidpunkt och ansvarig personal

Första besöket nattetid utfördes av Daniel Segerlind och Tilda Lindkvist. Andra besöket dagtid utfördes av Tilda Lindkvist och Marie Stafstedt Myhrman. För rapport ansvarar Tilda Lindkvist. Interngranskare på Sweco är Daniel Segerlind.

Datum	Klockslag	Väder	Inventering	Inventerare
2024-04-09	18.00-01.00	7°C (natt), 15°C (dag) och växlande molnighet, med regnskur under en timme.	Nattinventering, audiell och visuell vid potentiella reproduktionslokaler.	Daniel Segerlind, Tilda Lindkvist
2024-04-17	10.00-14.00	8°C och sol	Daginventering, Visuell inventering av romklumpar och övriga groddjursmiljöer	Tilda Lindkvist, Marie Stafstedt Myhrman

2.2 Besökta lokaler

Vid tillfälle 1 besöktes diken i jordbruksmarken, Granarps mosse, dammar söder om planområdet, dammar på motorkrossbana öster om området, samt vattensamlingar i betesmark och i våtmark väster om planområdet (Figur 2)

Vid tillfälle 2 återbesöktes diken i jordbruksmarken, Granarps mosse, dammar söder om planområdet, vattensamlingar i betesmarken väster om området, samt myrmarken sydväst om området (Figur 2). Dessutom genomsöktes ett större område utanför vattensamlingarna för att notera övervintringsmöjligheterna i närmast anslutning till reproduktionslokalerna.

Figur 2. Ungefärlig avgränsning av besökta lokaler vid inventeringstillfälle 1 och 2.

2.3 Gis och fältdatafångst

Information samlades in i fält med hjälp av mobiltelefon. Arter och lämpliga miljöer identifierades i fält och registrerades i ArcGIS Online (AGOL). I samband med fältinventeringen togs även fotografier på övervintringsmiljöer och reproduktionslokaler.

Noggrannheten för positionering med använd utrustning är +/- 5 meter. Shape-filer med artfynd, reproduktionslokaler och övervintringsmiljöer upprättades. Koordinatsystemet som använts är SWEREF 99 TM.

3 Resultat

3.1 Groddjur

Spelande groddjur noterades vid de flesta besökta småvatten. På den öppna ytan med diken fanns spelande groddjur utspridda på en stor del av ytan, både i diken och i vattensamlingar på gräsytor. Störst koncentration av dem var i västra delen av den öppna ytan. Spelande groddjur noterades också vid samtliga dammar i söder, vid en damm och ett översvämmat område i gårdsmiljön i väst, samt i våtmarksområdet i väst, norr om Tahevägen. På Granarps mosse noterades inga groddjur.

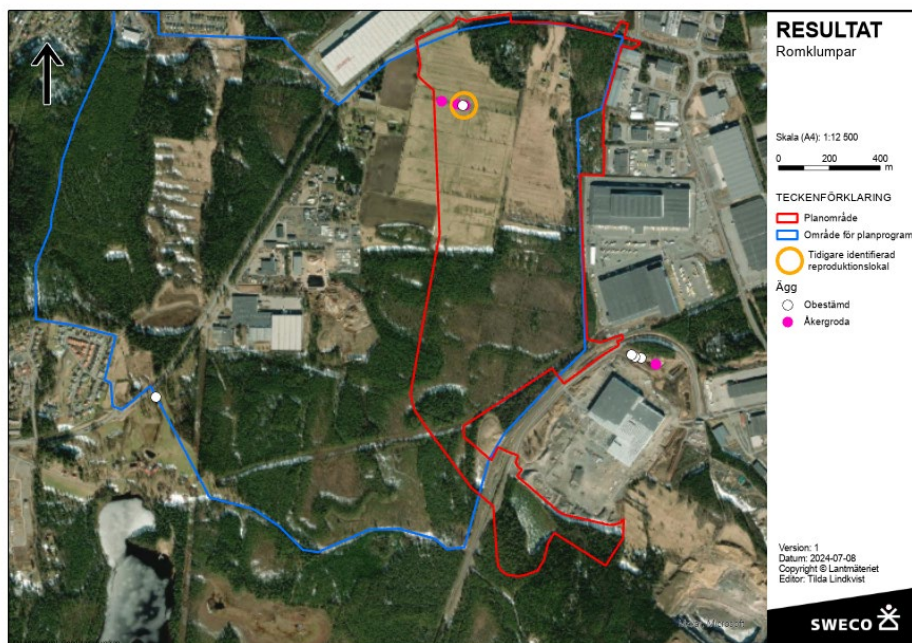
Figur 3. Karta över inventeringsområdet för den fördjupade groddjursinventeringen (blått område) och planområdet för utveckling av nya verksamheter (rött område). Artfynd från inventeringen redovisas som trianglar där olika färg symboliserar olika arter.

Figur 4. Vattensamling med spelande groddjur på den stora öppna ytan.

3.2 Romklumpar

Romklumpar noterades i det dike som tidigare pekats ut som reproduktionslokal på den öppna ytan. Övriga diken och vattensamlingar på den stora öppna ytan saknade romklumpar. Dessa vattenförekomster höll mindre vatten än det med romklumpar. Romklumpar noterades även i småvattnen på gården i väst, samt i två av de anlagda dammarna i söder.

Figur 5. Bekräftad reproduktion (romklumpar) i de från nattinventeringen identifierade lekvattnen.

Figur 6. Romklumpar av åkergröda i det norra diket.

3.3 Bekräftade och potentiella reproduktionslokaler

Nedan kommer en sammanställning av de potentiella reproduktionslokaler för åkergroda som avgränsades under fältinventeringen 2024. Kartan visar reproduktionslokalernas läge i terrängen (figur 7) medan efterföljande text kort beskriver lokalerna.

Figur 7. Avgränsade reproduktionslokaler utifrån inventeringsresultatet 2024.

R01: Öppet dike med riklig vattenförekomst i västra delen. Noterade romklumpar 2024 och 2020. Lämplig reproduktionslokal (Figur 10)

R02: Myrmark med stor vattenspegel och spelande groddjur. Ej återbesökt för att räkna romklumpar men bedöms som potentiell reproduktionslokal. Fynd i Artportalen från 2020 med ägg från vanlig groda.

R03: Anlagd damm med noterade romklumpar. Dammen är inte optimal med branta, djupa kanter, men fläckvis finns vegetation och lite grundare partier som gynnar groddjur.

R04: Anlagd damm med noterade romklumpar. Dammen är inte optimal med branta, djupa kanter, men fläckvis finns vegetation och lite grundare partier som gynnar groddjur.

R05: Översvämmad del av betesmark med noterad romklump. Lämplig reproduktionslokal.

R06: Damm med delvis branta kanter och mycket vass. Ej optimal och inga fynd av romklumpar, men bedöms som potentiellt då parning och spel noterades.

R07: Myrmark – kunde inte besökas eftersom det var väldigt blött och svårt att ta sig ut till öppet vatten. Kan potentiellt fungera som reproduktionslokal. (Figur 8 och Figur 9)

Figur 8. Foto på större öppet vatten i mitten av myrmarken (R07)

Figur 9. Foto på liten vattensamling på myren (R07)

Figur 10. Dike i norr med bekräftad reproduktion av åkergröda (R01).

3.4 Övervintringslokaler

Inom och i nära anslutning till planområdet har sju potentiella övervintringsmiljöer avgränsats (Figur 11). De beskrivs nedan.

Figur 11. Avgränsade potentiella övervintringslokaler. Ö03 är för liten för att synas i kartan och är klassad som dålig.

Ö01: Geografiskt bra placerad i förhållande till reproduktionslokalen i diket 170 meter söder om. Få optimala övervintringsmiljöer, men det finns ändå viss potential för övervintring framför allt i brist på andra mer lämpliga miljöer i närheten.

Figur 12. Övervintringsmiljöer i tallskogshöjd i norr.

Ö02: Ung trädunge på 2500 kvadratmeter, bestående av främst gran. Finns flera rishögar. Geografiskt bra placerad nära reproduktionslokal, men området är relativt litet och har inga optimala övervintringsplatser.

Figur 13. Rishög i tråddunge, 300 meter väster om dike med reproduktion.

Ö03: Gårdsmiljö med enstaka stenmurar, sten/rishögar. Finns utvecklingspotential, men håller inte många övervintringsmöjligheter i dagsläget.

Figur 14. Övervintringsmiljöer i gårdsmiljö 200-300 meter från dike med reproduktion.

Ö04: Utkanten av Granarps mosse. Väldigt få övervintringsmiljöer, enstaka rotvältor och håligheter.

Figur 15. Håligheter i norra änden av Granarps mosse.

Ö05: Mänskligt skapade stenrösen och faunadepåer. Möjligen att storleken på stenrösena är i minsta laget och inte erbjuder en frostfri övervintringsmiljö.

Figur 16. Faunadepå skapad på en kulle.

Figur 17. Stenröse skapad på en kulle

Ö06: Sumpskog med lång äldre stenmur och riklig förekomst av död ved.

Figur 18. Stenmur norr om järnväg, söder om Granarps mosse.

Ö07: Fåtal stenrösen och rishögar i närheten av anlagda dammar. Finns utvecklingspotential.

Figur 19. Stenröse i anslutning till dammar i söder.

4 Diskussion och slutsats

I området i och kring Flahult finns mycket aktivitet av såväl åkergroda som vanlig groda och vanlig padda. Det norra diket i jordbruksmarken som identifierades som lekvatten under inventeringen 2020 och 2024 är ett av de mer optimala diken eftersom det är bredare, har stillastående vatten och är mer vattenfyllt än övriga diken samt är solbelyst under en lång tid på dagen. Fler andra diken skulle också ha potential att fungera som reproduktionslokal om de höll mer stillastående vatten. Sweco gör bedömningen att diket utgör ett lekvatten för en kärnpopulation i området varifrån individer kan spridas. Anledningen till bedömningen ligger i att flera spelande hanar noterades i vattensamlingar spritt söderut i betesmarken, men att inga romklumpar kunde noteras vid andra fältbesöket. Det kan bero på att nyligen könsmogna hanar provar andra vatten än det som de föddes i och att de spridits från diket i norr.

Generellt förekommer få övervintringsmiljöer i området, där många är av sämre kvalitet. Det finns mycket skogsmark både i väster och söder, men avstånden från reproduktionslokalerna är ganska långa. Skogarna är dessutom relativt unga, homogena och saknar strukturer som är bra för övervintring såsom håligheter, rotvältor, faunadepåer/rishögar och stenrösen. De närmsta övervintringsmiljöerna för reproduktionslokalen i norr är i skogsdungen norr om diket, men eftersom groddjur noterades även söderut på den öppna ytan, finns möjlighet att de funnit övervintringsmiljöer i södra delen av planområdet. En groda noterades hoppa över Tahevägen från söder till norr, vilket kan tyda på att de även rör sig åt nordväst. Kring dammarna i söder finns många övervintringsmöjligheter och dammarna har bekräftad reproduktion. Emellertid är de inte optimala eftersom de har djupa, branta kanter.